

Оцінка кредитоспроможності лізингодержувача

№ з/п	Група показників	Складові аналізу
1	Аналіз діяльності лізингодержувача	якість основних фондів
		організація виробництва та збуту продукції
		робота структурних підрозділів
		принципи роботи компанії
		співпраця з партнерами та клієнтами
2	Характеристика кредитної історії	наявність відкритих кредитів
		загальна сума заборгованостей
		репутація в обслуговуючому банку
		інформація бюро кредитних історій
3	Огляд галузі	динаміка розвитку галузі
		ризиковість галузі
		специфічні особливості галузі
4	Аналіз менеджменту компанії	рівень топ-менеджменту компанії
		інсайдери та реальні власники бізнесу
		материнські або дочірні структури
5	Характеристика цілей лізингу	бізнес-план проекту
		маркетинговий план (ідеї просування продукції)
		характеристика майбутніх грошових потоків
6	Аналіз фінансових показників лізингодержувача	фінансовий баланс
		звіт про фінансові результати
		аудиторський висновок
		самостійна перевірка

Джерело: складено автором.

На наш погляд, при наданні лізингових послуг банківською установою (безпосередньо чи через дочірню лізингову компанію), проблема ризиковості лізингових операцій вирішується значно легше. Це пояснюється тим, що при організації відділу з управління фінансовими ризиками в лізинговій компанії, такий підрозділ вимагає значних матеріальних та інтелектуальних затрат, що можуть дозволити собі середні та великі банки.

Микола ХАРКАВИЙ

Тернопільський національний економічний університет

ВЕКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МИТНОГО ПОСТ-АУДИТУ

Зміна політичних сил і напрямку розвитку країни призвела до утворення нового відомства – Державної фіскальної служби України, як центрального органу виконавчої влади, ... який реалізує ... політику у сфері державної митної справи, ... державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства ... [1]. Об'єднання і передача всіх функцій єдиному органу є штучною процедурою та громіздкою, оскільки складається з двох блоків – податкова служба та митна служба. Інтеграція повноважень охоплює лише окремі функції, пов'язані з адмініструванням податків при здійсненні платниками ЗЕД. Разом з цим з'явилась надбудова у вигляді центрального апарату управління.

Злиття податкової та митної служб в єдиний орган – нове явище для України. Однак, чимало країн світу уже пройшли цей шлях, і хоча в кожному окремому випадку йдеться про абсолютно різні фактори успіху і підводні камені подібних реформ, всі вони виявилися ефективними. Схема з єдиною службою вже апробована в десятках країн. З 34 країн-членів ОЕСР, функції збору податків та соціальних платежів об'єднані в 13 країнах, податків та митних платежів – у 11 країнах [2].

Такі кардинальні рішення не могли не позначитись на пошукові оптимальної системи взаємодії між структурними підрозділами фіскальної служби з метою активізації

контрольно-перевірочних заходів і впровадження у діяльність новітніх методів контролю за діяльністю суб'єктів ЗЕД. Це зумовлює постійний пошук напрямів удосконалення митного контролю, що виступає важливим практичним завданням для фіскальних органів і саме митний пост-аудит може розглядатися як важливий ресурс, інструмент сприяння оптимізації часових вимірів здійснення митного контролю.

Розвиток системи митного пост-аудиту повинен забезпечити реалізацію концепції добровільного дотримання суб'єктами ЗЕД законодавства та зайняти важливе місце при застосуванні СУР. Однак, дана форма митного контролю ще не стала першочерговою в Україні, незважаючи на основи закладені МКУ. Внаслідок цього створюється ситуація, при якій за дотриманням митного законодавства здійснюється подвійний контроль – як при митному оформленні товарів, так і в подальшому, при проведенні невиїзних чи виїзних перевірок. Це призводить до збільшення адміністративного тягаря на учасників ЗЕД.

Проте, не можна стверджувати, що митний пост-аудит перетворився на інструмент фіскального тиску на суб'єктів ЗЕД. Під час перевірок можуть виникати розбіжності, у правових оцінках певних операцій, між даними підрозділів податкового і митного аудиту. Але суб'єкти господарювання можуть захищати свої законні права та інтереси. Крім того, компаніям, які добровільно звітують про ненавмисні помилки при сплаті податків, дозволено сплачувати штрафні санкції нижче за ті, які платять компанії, чиї помилки були виявлені фіскальними органами за результатами контрольно-перевірочних заходів. При цьому, самостійне декларування визначених законодавством складових митної вартості товарів дозволило б платнику податків не тільки уникати нарахування суми штрафних санкцій, але й врахувати сплачені митні платежі при формуванні собівартості продукції та очікуваному розмірі прибутку [3]. Також даний чинник суттєво може позначитись на формуванні бази оподаткування ПДВ при реалізації товарів на митній території України.

Завдяки об'єднанню податкової та митної служб можна розраховувати на те, що перевірки, які будуть проводитись територіальними органами ДФС України, стосуватимуться дотримання як податкового, так і митного законодавства, що дозволить уникнути здійснення подвійного контролю. Це, з одного боку, призведе до певного покращення, усунення неузгодженостей при формуванні висновку за результатами документальних перевірок.

З іншого боку, постає питання якості проведення перевірок, а саме – рівня підготовки посадових осіб, що будуть проводити перевірку. Це пов'язано з тим, що кількість документальних перевірок суб'єктів ЗЕД достатньо велика, а кількість кваліфікованих посадових осіб підрозділів пост-митного аудиту на порядок менша. Тому, обізнаність перевіряючих у специфічних питаннях митного законодавства буде відігравати суттєве значення.

Відтак, перед Україною постає складне завдання удосконалення митного сервісу, вдосконалення інструментів і механізмів митного контролю зокрема. Розвиток митного пост-аудиту сприятиме вирішенню зазначеного завдання з досягненням компромісу між інтересами держави та інтересами бізнесу.

Список літератури:

1. Положення про Державну фіскальну службу України [Електронний ресурс]: затверджено постановою КМУ від 21.05.2014 р. № 236. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>.
2. Британський «сценарій» модернізації податкової та митної служб в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blogs.korrespondent.net/blog/2377/3220509-brytanskyi-stsenarii-modernizatsii-podatkovoi-ta-mytnoi-sluzhb-v-ukraini>.
3. Митний аудит, як одна з форм митного контролю (брифінг для ЗМІ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ses-help.org.ua/articles/6377/>.